

Když se muži chovají jako děti

Proč je pro většinu mužů tak těžké dospět? Jaké jsou nejčastější projevy jejich nezralosti? A jak se to promítá ve vztazích?

- Vítězové sametu
- Co způsobuje autismus?
- Nový trend: restaurace bez kuchaře
- Seriál: Eko jenom jako?
- Jak se natočilo přistání na Měsíci?
- Simona Babčáková: Všichni jsme herci

Foto Adobe Stock

FLUOREM ke zdraví. Anebo K AUTISMU?

Česká vědkyně publikovala ve švýcarském vědeckém časopise výsledky svého dlouhodobého výzkumu. Podařilo se jí prokázat souvislosti mezi účinky nadměrných koncentrací fluoridů a vznikem autismu. Proč je v médiích ticho?

Za posledních padesát let se zvýšila celosvětově frekvence diagnózy s názvem poruchy autistického spektra téměř padesátinásobně. Tento nárůst je zaznamenán ve všech vyspělých zemích světa. Nevíme, proč k němu dochází," prohlásil v zářijovém rozhovoru pro server Vitalia.cz vedoucí lékař Dětského a dorostového oddělení Psychiatrické kliniky Fakultní nemocnice Brno a Lékařské fakulty Masarykovy univerzity Pavel Theiner.

Odborníci hovoří v souvislosti s autismem doslova o epidemii. Tato vývojová porucha se projevuje ze všech psychiatrických diagnóz nejdříve; příznaky mohou být u dítěte viditelné již ve dvou letech. Už jako kojenci bývají autistické děti málo komunikativní – nenavazují oční kontakt s maminkou, netulí se, nemazlí a po celý život mají velké obtíže při navazování jakýchkoli vztahů s jinými lidmi, přičemž platí, že co autista, to originál. U každého jedince se nemoc projevuje jinak – jeden provádí abnormální pohyby, druhý je agresivní, třetí řadí věci do komínků a nesnáší změny, další nereaguje na oslovení a je zcela uzavřen ve svém světě.

„Kolem druhého roku dochází u řady dětí k něčemu, co nazýváme autistický regres, kdy dítě, jež se mohlo zdánlivě vyvíjet docela normálně, v této době ztratí dosažené schopnosti, přestává mluvit, řeč se přestává dále vyvíjet, dítě přestává mít sociální zájmy – navazovat vztahy s kýmkoli včetně rodičů, což je samozřejmě velká varovná známka toho, že tyto projevy nepatří k běžnému vývoji dítěte," říká doktor Theiner. Jeden z předních českých expertů na psychické a vývojové poruchy u dětí v rozhovoru též poznamenal, že se autismus začíná projevovat v době, kdy dítě dostává do těla při očkování celou řadu vakcín. Není divu, že si stále více lidí klade otázku, zda jde o pouhou shodu okolností, nebo hraje současná podoba očkování ve vzniku autismu zásadnější roli. A že když rodiče hledají příčinu, často dávají oba jevy do souvislosti.

V Česku se k očkování coby příčině autismu přiklání například známá prak-

tická lékařka Ludmila Eleková. Její zájem o problematiku vyvolaly potíže jejího vlastního dítěte. „Můj syn měl patologickou reakci na očkování. Tři dny neutišitelně plakal, měl horečku, špatně spal, nepil a měl veliký rudý otok na zadečku. Byla jsem čerstvě atestovaná lékařka, ale nevěděla jsem, co se děje. Syn to odnesl jenom hyperaktivitou, agresivitou, lehce zhoršenou imunitou a alergií na kravské mléko. Dnes bych podobnou chybu neudělala, dnes už vím, jak očkování funguje," vysvětlila v médiích doktorka Eleková.

Vakcína je upravený virus, bakterie nebo toxin, podávaný do těla spolu se stabilizátory a solemi hliníku pro zesílení reakce. Jako konzervant pak slouží například rtuť. Když se Ludmila Eleková ponořila do studia, dozvěděla se, že přídavné látky, hliník a rtuť, mohou způsobit poškození v mozku a s ním spojený autismus, hyperaktivitu, dyslexii, sníženou

„**Určitě se objeví mnohem víc lidí, kteří dosvědčí, že se jim během noci po očkování dítě změnilo. Já jsem to viděl u vlastního syna,**" řekl slavný herec Robert De Niro.

imunitu či nejrůznější alergie. „Zjistila jsem, že to, co se na medicíně učí a co my lékaři říkáme pacientům nebo co se píše běžně v tisku, je jen půlkou pravdy, někdy dokonce úplná lež," řekla v jednom z četných rozhovorů lékařka. V povídání pro Šifru před třemi roky upřesnila: „O očkování jsem ani přinejmenším nepochybovala, ale případ mého syna mi otevřel oči. A z pravdy se mi udělalo nevolno.“

Pavel Theiner to tak černě nevidí – podle něj není prokázána žádná souvislost autismu s očkováním.

Otázka ovšem je, nakolik se lékaři a farmaceutické firmy hledat nějaké souvislosti snažily a snaží. Při každé snaze tento problém seriózně prozkoumat jsou všichni, kdo se o to pokoušejí, označeni v lepším případě jako šarlatáni. Zato farmaceutické firmy a očkovací lobbisti pracují na svém pozitivním obrazu velmi vehementně. V roce 2016 vyšlo na-

jevo, že si hlavní lobbistická organizace na tomto poli s názvem Česká vakcínologická společnost (ČVS) objednala u PR agentury AMI Communications projekt reklamní kampaně s názvem *Vzdělávací akademie pro novináře*. Jak vyplývá z názvu i obsahu studie projektu kampaně, byla zacílena na ovlivnění novinářů. V projektu jim bylo vysvětleno, jak mají o očkování referovat. Akademie se zúčastnilo v roce 2014 „šestnáct klíčových novinářů (lifestyle, deníky, ČTK, TV)“.

Výsledky takovýchto akcí jsou zřejmé – například Česká televize dělá pravidelně farmaceutickým firmám reklamu a posílá lidi na očkování. Seriózní debata o možných vedlejších účincích se nikdy nevedla a pohled je vždy zcela jednostranný a zaujatý. Já na semináři nebyl, a tak vám můžu sdělit i jiné informace.

Problémy a podezření nejsou samozřejmě jen v Čechách. V roce 2016 se světil

bených očkováním. Ač se chystal herec uvést film živě, nakonec snímek bez vysvětlení z programu stáhl. Stihl pouze vyzvat diváky, ať si film obstarají na internetu. Někdo mu zřejmě důrazně vysvětlil, že tudy cesta nepovede.

Faktem je, že hlavní zdravotnický proud na jakékoli negativní zmínky o vedlejších účincích vakcín vždy reaguje tvrdě, až hystericky. Proč, když je vše tak bezpečné a růžové?

Nervy na pochodu

Významnou osobností, která se pouští především do vod, kam se mnozí neodvažují, je i česká vědkyně Anna Strunecká. Proti autorce známých knih *Doba jedová* či *Varovné signály očkování* je v médiích vedena dlouhodobě negativní kampaň. Čím jsou její argumenty podloženější a znalosti větší, tím jsou útoky ostřejší a osobnější. Mezi největší fauly ze strany vědecko-medicínsko-farmaceuticko-mediálního systému, který tvoří úzce propojený celek, patří neustálé omílání výroků, že paní Strunecká není vědkyně.

Schválně se proto podívejme na to, jak může v Česku vypadat taková „nevědkyně“. Po studiu biologie a chemie na Přírodovědecké fakultě Univerzity Karlovy se tamtéž stala doktorkou přírodních věd (dnešní malý doktorát), kandidátkou věd (dnes velký doktorát), doktorkou věd (vyjadřuje nejvyšší vědeckou kvalifikaci prokázanou vytvořením závažných, vědecky originálních prací důležitých pro rozvoj bádání v určitém vědním oboru a charakterizujících vyhraněnou vědeckou osobností), docentkou i profesorkou.

Od roku 1968 vedla Anna Strunecká praktická cvičení a zajišťovala přednášky a kurzy pro studenty Přírodovědecké a Matematicko-fyzikální fakulty UK, vyškolila 52 diplomantů magisterského studia a 14 postgraduálních studentů, napsala patero učebních skript, deset let působila jako vedoucí Katedry fyziologie živočichů a vývojové biologie PřF UK, kde zůstala až do důchodu. Za tu dobu stihla publikovat výsledky své vědecké činnosti ve více než třech stovkách odborných prací, jež se objevily v řadě domácích

Britský umělec Stephen Wiltshire geniálně kreslí panoramata světových velkoměst jako Londýn, Rio de Janeiro nebo New York pouze po paměti. Byl mu diagnostikován autismus. Ten se projevuje u každého paienta jinak. Na protější straně: výstava prací občanů s autismem v Praze. Foto Profimedia

i mezinárodních časopisů. Objasnila například některé mechanismy vzniku patofyziologických změn u hematologických nemocí, schizofrenie, Alzheimerovy nemoci či autismu. A v letech 2002–2004 byla mimochodem koordinátorkou pro přípravu projektu 6. rámcového programu Evropské unie *EU: European Fluoride and Aluminium Network of Excellence*, kte-

Vysoký výskyt autismu se projevuje v zemích, které provádějí fluorizaci vody nebo v místech s nadměrným výskytem fluoru. Jakou to má souvislost?

rého se pod jejím vedením účastnilo 352 vědců z 15 zemí. Tato „nevědkyně“ navíc v roce 1995 získala ocenění České neuro-psychofarmakologické společnosti jako spoluautorka práce *Postreceptorové signální systémy u schizofrenie* a v roce 2003 byla oceněna cenou Aloise Alzheimerova za práci z oblasti diagnostiky a terapie Alzheimerovy demence, kterou uděluje nadace Academia Medica Pragensis.

Tu nejzajímavější činnost však Anna Strunecká provádí až po odchodu do důchodu v roce 2007. Výhodou penzisty

totiž je, že ho nemůžou odnikud vyhodit a je nezávislý. To však rozpaluje různé obchodníky s lidským zdravím do běla, přestávají se ovládat a klesají až na pomyslné morální dno, je-li ještě kam klesat.

Nejprve se od Anny Strunecké distancovali hlavouni Univerzity Karlovy, která se snaží předstírat, že dlouholetá vedoucí katedry na Přírodovědecké fakultě

snad ani nepůsobila. Univerzita tedy opatrně připouští, že kdysi dávno tam působila, ale jen trochu. Nikoli, pracovala zde celý profesní život.

Drzý jako lázeňská veverka byl v tomto ohledu i předseda koalice na podporu očkování a odborný poradce soukromé očkovací firmy Avenir Doc. MUDr. Rastislav Madar, PhD., který obvinil profesorku Struneckou z manipulace s daty, nedostatečné kvalifikace a radikalizace společnosti. Ve vysílání České televize označil paní Struneckou, která je coby

profesorka kvalifikovanější než on, za seniorku, jež není lékařkou ani odborníkem na očkování a nikoho nikdy neočkovala. Zároveň ale nevědomě odkryl, jak obrovský je rozdíl mezi nezávislým odborníkem a člověkem, který se nachází v nemravném střetu zájmů. Podobně ztratil nervy i „farmaceutický konzultant“ a provozovatel webu vacciny.net Marek Petráš, který toxický hliník označil jako bezpečný pro lidské zdraví a profesorku Struneckou za „babu jedovou“.

Hliník do Humpolce

Chápu rozhořčení některých lidí a obchodních skupin pramenící z toho, že jim někdo kazí, autismus neautismus, miliardový byznys, ale nebýt „baby jedové“ a jí podobných, veřejnost by neměla šanci rozhodovat se podle vlastního úsudku po zhodnocení všech dostupných informací. Jediné informace, které by bez odvážných jedinců dostávala, by byla očkovací a léková propaganda nejhrubšího zrna. A právě o tohle tu běží.

Jelikož kromě různých autoimunitních a jiných civilizačních nemocí nepřetržitý růst poruch autistického spektra, převládajících v několika minulých dekadách, způsobuje obavy ve společnosti i ne-

zmanipulované zdravotnické veřejnosti, pustila se profesorka Strunecká se svým synem Otakarem do dalšího velkého výzkumu. „Podle převládajícího konsenzu za autismus mohou jak genetické dispozice, tak vlivy okolního prostředí. Mezi rizikovými vlivy je zmiňován i fluorid, ovšem neurotoxické účinky těchto solí kyseliny fluorovodíkové stále nejsou obecně uznávány. A to přesto, že stále více indicií ukazuje na jejich zřejmou toxicitu,“ vysvětluje vědkyně, co bylo motivem práce, jejíž výsledky byly zveřejněny ve švýcarském vědeckém časopise *The International Journal of Environmental Research and Public Health* neboli Mezinárodním časopisu pro výzkum životního prostředí a veřejného zdraví.

Magazín v září publikoval jejich článek *Chronic Fluoride Exposure and the Risk of Autism Spectrum Disorder*, v překladu *Chronické působení fluoridů a riziko poruch autistického spektra*. Jak napovídá název, profesorce Strunecké se podařilo najít souvislosti mezi účinky nadměrných koncentrací fluoridů a vznikem autismu. Hodnotila vliv fluoridů jak na metabolické a buněčné poruchy, tak třeba i na pokles hladiny melatoninu, takzvaného hormonu spánku. Zřejmě nejzásad-

nějším zjištěním celého výzkumu je, že fluorid v kombinaci s volnými kationty hliníku zesiluje patologické symptomy autismu. Tato synergická kombinace s hliníkem přitom umocňuje účinky fluoridu již při koncentracích několika násobně nižších, než kdyby působil na organismus samotný. Nebýt takových lidí, dozvíme se v televizi maximálně to, že se Hliník odstěhoval do Humpolce.

„Fluoridace pitné vody ve spojení s širokým užíváním fluoru v průmyslu i medicíně odstartovaly aplikaci této látky do životního prostředí v bezprecedentní míře. V této souvislosti je velmi důležité zmínit fakt, že vysoký výskyt autismu se projevuje právě v zemích, které provádějí fluoridaci vody, nebo v místech s nadměrným výskytem fluoru. V rámci vědeckého výzkumu navíc přibývá studií, které upozorňují na nežádoucí účinky vyšších dávek fluoru na lidské zdraví. Některé výzkumy dokonce naznačují, že by vyšší příjem fluoru mohl mít negativní účinky na vývoj mozku. Děti z oblastí s vyšším výskytem fluoru totiž vykazovaly v těchto srovnáních statisticky významně nižší IQ v porovnání s vrstevníky, kteří žili v regionech s nízkým výskytem fluoru,“ píše v článku duo Strunecká a syn.

Fluoridaci pitné vody zavedly mnohé státy krátce po 2. světové válce. Údajně proto, aby zajistily zdravé zuby novým generacím. Zlí jazykové (či konspirační teoretici, chcete-li) ovšem poukazují na to, že původní záměr nijak ušlechtilý nebyl, neboť i průmyslový odpad je třeba nějak využít: likvidace fluoru vznikajícího v průmyslu by podle těchto úvah byla nákladná a neefektivní, a tak se přidá do vody či zubních past.

Zatímco ve většině evropských zemí byla fluoridace pitné vody postupně zastavena, v USA je fluoridovanou vodou dosud zásobováno asi 60–70 % populace. Značně vysoký obsah fluoridů v pitné vodě z přirozených zdrojů (v rozsahu 0,57–4,50 mg/l) se vyskytuje v rozsáhlých oblastech Číny, Indie, Jižní Afriky a Turecka. Problém je ve stále se zvyšujících koncentracích. V důsledku prudkého rozvoje průmyslových odvětví, která zpracovávají

Profesorka Anna Strunecká si jako nezávislá vědkyně může dovolit ten luxus mluvit na konferencích o nebezpečí toxických látek v prostředí (na snímku na konferenci v Tehránu) a psát pro medicínsko-farmaceuticko-průmyslový komplex pobuřující knihy. Foto Profimedia

sloučeniny fluoru ve velkém, ale i kvůli rostoucí spotřebě minerálních hnojiv a pesticidů se fluoridy dostávají do půdy, vody, rostlin i do živočišných produktů. V Československu se fluor přidával do pitné vody po vzoru Spojených států amerických, kde tato praxe přetrvává dodnes, až do začátku 90. let 20. století.

IQ tykve

V posledních dvaceti letech jsou poruchy autistického spektra nejčastější vývojovou poruchou ve všech zemích světa. Zatímco v letech 1960 až 1989 byl autismus vzácný, neboť jím trpěl jen jeden až čtyři lidé z 10 000 lidí v Evropě i USA, dnes už je to 62 dětí, tedy jedno ze 160. V souvislosti s těmito čísly již není přehnané hovořit o epidemii autismu, především ve Spojených státech. Vždyť u dětí mezi třemi a sedmnácti roky trpí autismem každý čtyřicátý jedinec.

Podle profesorky Strunecké je proto velice důležité porozumět příčinám vzniku této nemoci, aby se mohla zavést účinná prevence. Převažující názor je takový, že příčina autismu není známa a roli hraje celá řada genetických a environmentálních faktorů. Jelikož si ale profesorka Strunecká všimla korelace mezi výskytem fluoridace a míry autismu – v USA, kde se

přidává fluorid uměle do vody, je výskyt nemoci mnohem vyšší než v zemích EU, kde byl fluorid ve vodě zakázán už v letech 1970 až 1990 –, navrhuje zaměřit pozornost právě tímto směrem.

Fluorid sice zatím není obecně přijímán jako významný faktor při vzniku autismu, to se ale možná brzy změní. I když i do vědy významně promlouvá politika a obchodní zájmy nadnárodních korporací. Stačí vzpomenout třeba tance okolo toxického glyfosátu společnosti Monsanto, který je stále úřady obhajován jako bezpečný, přestože víc a víc nezávislých studií zjišťuje jeho toxicitu.

Profesorka Strunecká kráčí dlouhodobě proti proudu a zabývá se právě případy, do kterých se vědcům obvykle moc nechce, protože by mohli popudit mocné a ty, kteří přidělují granty. Nyní se tedy vědkyně rozhodla zhodnotit rizika chronického vystavení fluoridu ve vztahu k autismu a jeho vliv na metabolismus a buněčné poruchy, záněty, toxicitu organismu a hladinu melatoninu. Právě tyto projevy jsou pozorovány u lidí s diagnostikovaným autismem. Struneckým se podařilo najít důkazy, že konkrétní jevy způsobuje toxicita fluoridu, obzvláště v kombinaci s hliníkem. Podobná zjištění ale ve světě rostou jako houby po dešti.

Podle čerstvého mezinárodního výzkumu s názvem *Environmental and Genetic Factors in Autism Spectrum Disorders: Special Emphasis on Data from Arabian Studies*, který byl publikován letos v červenci, souvisí až polovina případů autismu s nějakým toxickým vlivem životního prostředí. Konkrétně s fluorem se ale různé poruchy spojují již od 30. let 20. století. Prudký pokles mentální aktivity, poškození paměti, potíže se soustředěním a myšlením či snížená schopnost psát, to vše bylo pozorováno v roce 1933 u dělníků poblíž továrny vyrábějící fluorid, v jejímž okolí byla zvýšená koncentrace látky ve vzduchu.

Článek *Fluoridation: The great dilemma* z roku 1979 zase popisoval chronické negativní vlivy fluoridu na 500 lidí, jimž byl fluorid ve vodě podáván. Obavy

některých vědců o rozvoj mozků novorozenců potom vedly až k zákazu fluoridace ve většině evropských zemí.

Zajímavé efekty byly pozorovány nejen u lidí, ale i u krys. Poté, co dostaly fluorid sodný, když byly samice březí, po odstavení od mateřského mléka a nakonec v dospělosti. Krysy vystavené fluoridu v prenatálním období předváděly chování podobné hyperaktivitě, naopak krysy, jež dostaly fluorid až v dospělosti, utrpěly změny typické pro mentální deficit. Koncentrace fluoridů byly nalezeny ve všech částech mozku, nejvíce pak v šišince mozkové.

Pozoruhodné výsledky přinesla i velká analýza profesorky Anny L. Choi s názvem *Developmental Fluoride Neurotoxicity: A Systematic Review and Meta-Analysis*, která vyšla v roce 2012 v časopise *Environmental Health Perspectives*. Vědecký tým jednoduše sesbíral a vyhod-

notil výsledky dat použitých pro 27 studií zveřejněných během 22 let. Z těchto čísel a měření se snažili vyčíst účinky zvýšeného vystavení fluoru na dětech v Číně a Íránu. Právě v těchto zemích jsou koncentrace fluoru v životním prostředí velmi vysoké a již v prosinci 1999 označili vědci výskyt fluorózy, jež se projevuje skvrnami na zubech a poškozením skloviny a kostí v těle, jako epidemii. Analýza mnoha studií odhalila opožděný neurologický vývoj dětí v Číně a Íránu, neurotoxicitu fluoridu a také nepřímou úměru mezi výskytem fluoru a inteligencí. Čím více je někde fluoru, tím nižší výkon dokáže mozek podat. K podobným výsledkům došli výzkumy i v Mexiku či Indii, autoři přitom zkoumali celkem 7258 dětí z oblastí s vysokým výskytem fluoru.

299 matek s malými dětmi. Výsledek? Měla-li maminka během těhotenství v moči vysokou hladinu fluoridu, dítětko na to doplatilo nižší inteligencí v testech. Podobný výzkum se dělal i v Kanadě. Šest set jedna matek s dětmi bylo vybráno v šesti kanadských městech. Jednačtyřicet procent dětí narozených mezi lety 2008 a 2012 žilo v místech, kde se přidává fluorid do vody. Již jeden miligram fluoridu denně navíc během těhotenství ženy představoval v průměru o 3,66 bodu nižší skóre v IQ testech. U chlapců přitom působí fluor na snížení inteligence již v menších dávkách než u dívek.

Přes znepokojivé výsledky výzkumů zde dochází k jistému paradoxu. Zatímco přibývají studie, které potvrzují toxicitu fluoridu, celkem jich proběhlo více než 300, například ve Spojených státech se fluorid stále přidává do vody. A obsahuje jej většina zubních past po celém světě.

Pokud se opravdu jedná o genetické faktory, proč počet autistických diagnóz přerůstá v epidemii a v posledních 50 letech těchto poruch dramaticky přibývá?

Má totiž chránit zuby proti kazivosti. Ať už je to pravda, nebo jen marketingový trik, faktem je, že pasty na rozdíl od pitné vody aspoň nepolykáme.

Otázku, kdo je nebo není vědec, a kdo prosazuje nebo neprosazuje zájmy korporací, respektive obyčejných lidí, necht' si laskavý čtenář zodpoví sám. Ať už způsobuje autismus fluorid, hliník, rtuť nebo genetika, rostoucí počet diagnóz nás přivádí ke kardinální otázce: Pokud by se opravdu jednalo převážně o genetické faktory, proč tedy počet autistických diagnóz přerůstá v epidemii a v posledních padesáti letech těchto poruch dramaticky přibývá? Odpovědi mohou být zhruba dvě: buď se zlepšila diagnostika a do poruch autistického spektra jsou zařazeni i pacienti, kterých by si dřív nikdo nevšiml, anebo autismus vyvolává něco jiného než genetika. Případně obojí.

Případně obojí. vid ●